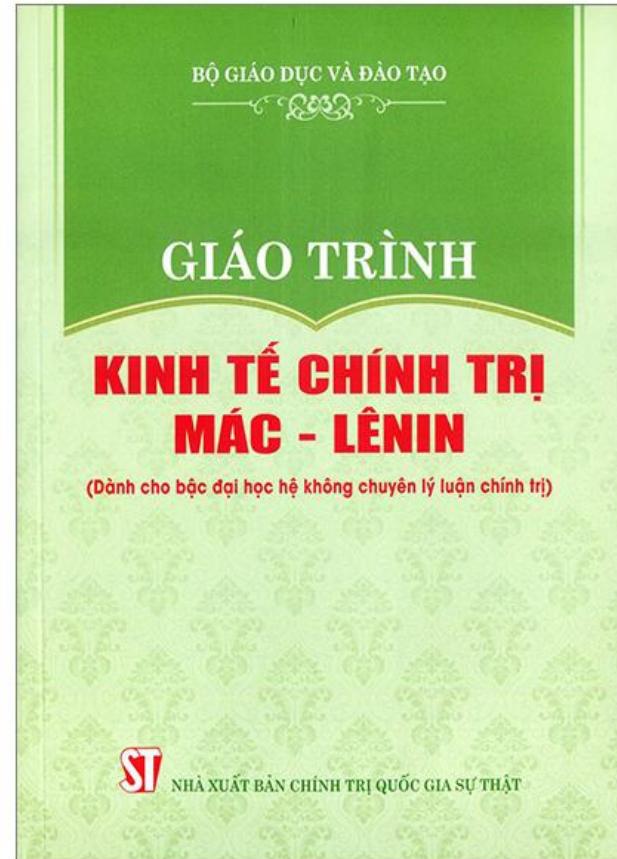

MÔN:
KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

**GIẢNG VIÊN: TRƯƠNG THỊ THANH THÙY
SĐT: 0982.112.223**

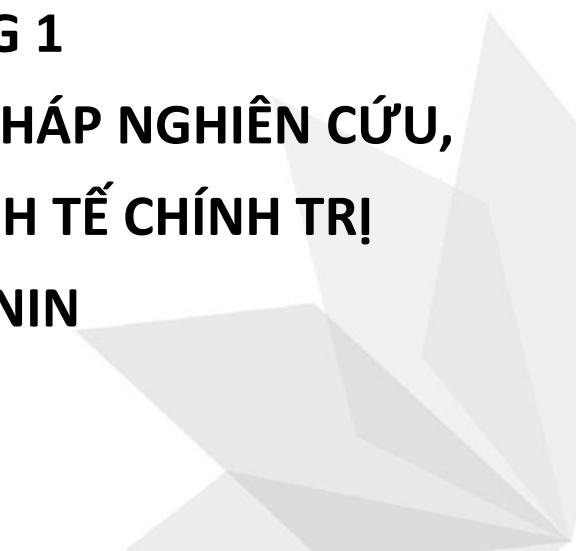
KẾT CẤU MÔN HỌC

- Số tiết: 30 tiết
- Chương 1: Đối tượng, phương pháp nghiên cứu, chức năng của kinh tế Chính trị Mác - Lê nin.
- Chương 2: Hàng hóa, thị trường và vai trò của các chủ thể tham gia thị trường.
- Chương 3: Giá trị thặng dư trong nền kinh tế thị trường.
- Chương 4: Cạnh tranh và độc quyền trong nền kinh tế thị trường.
- Chương 5: Kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và các quan hệ lợi ích kinh tế ở Việt Nam.
- Chương 6: Công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế ở VN.

ĐÁNH GIÁ

CHUYÊN CẦN	GIỮA KỲ	CUỐI KỲ
30%	20%	50%

Đề thi cuối kỳ môn Kinh tế chính trị Mác - Lênin gồm 02 câu, thời gian làm bài 60 phút. Sinh viên được sử dụng tài liệu GIẤY khi làm bài. Không được sử dụng những thiết bị có kết nối internet.

CHƯƠNG 1

ĐỐI TƯỢNG, PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU, CHỨC NĂNG CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

NỘI DUNG

1.1

**KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN
CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN**

1.2

**ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU
CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN**

1.3

**CHỨC NĂNG CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ
MÁC - LÊ NIN**

KINH TẾ CHÍNH TRỊ

Kinh tế viết ngắn gọn
của từ “kinh bang tể thế”

Phong cách để
trị nước giúp đời

Kinh tế (góc độ kinh tế học): là toàn bộ các hoạt động sản xuất, phân phối, trao đổi, tiêu thụ hàng hóa và dịch vụ của một cộng đồng, một quốc gia trong một khoảng thời gian

KINH TẾ CHÍNH TRỊ

Chính có nghĩa là
làm cho ngay thẳng

**Chính trị nói chung là
việc làm cho xã hội
ngay thẳng, lành mạnh**

Trị mang nội hàm loại bỏ
những cái xấu làm làm
lành mạnh xã hội

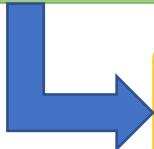

KINH TẾ CHÍNH TRỊ

Kinh tế chính trị (political economy)
là nghiên cứu mối quan hệ giữa
kinh tế và chính trị

Quản lý kinh tế
của một quốc gia

Kinh tế chính trị là
kinh tế học dưới con mắt của chính khách

Kinh tế chính trị là môn khoa học xã hội, nghiên cứu quan hệ kinh tế (quan hệ sản xuất) biểu hiện trong quá trình sản xuất, phân phối, trao đổi và tiêu dùng kinh tế nhằm mục đích tìm ra các quy luật kinh tế chi phối hoạt động kinh tế của con người tương ứng với trình độ phát triển nhất định của xã hội.

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Trong tác phẩm “Chuyên luận về kinh tế chính trị” xuất bản năm 1651.

Montchrestien đã đề xuất môn khoa học mới - **KHOA HỌC KINH TẾ CHÍNH TRỊ**

Ông cho rằng sức mạnh nhà nước gắn với sự giàu có quốc gia

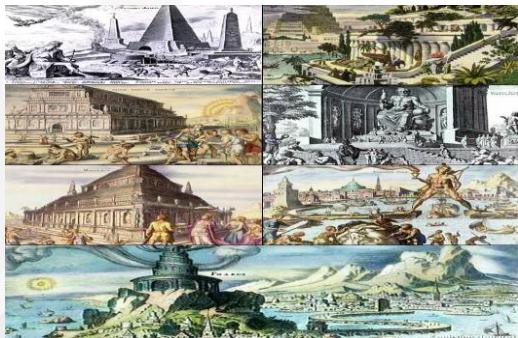

Antoine de Montchrestien
(1575 - 1622)

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 2: Từ cuối TK XVIII
đến nay

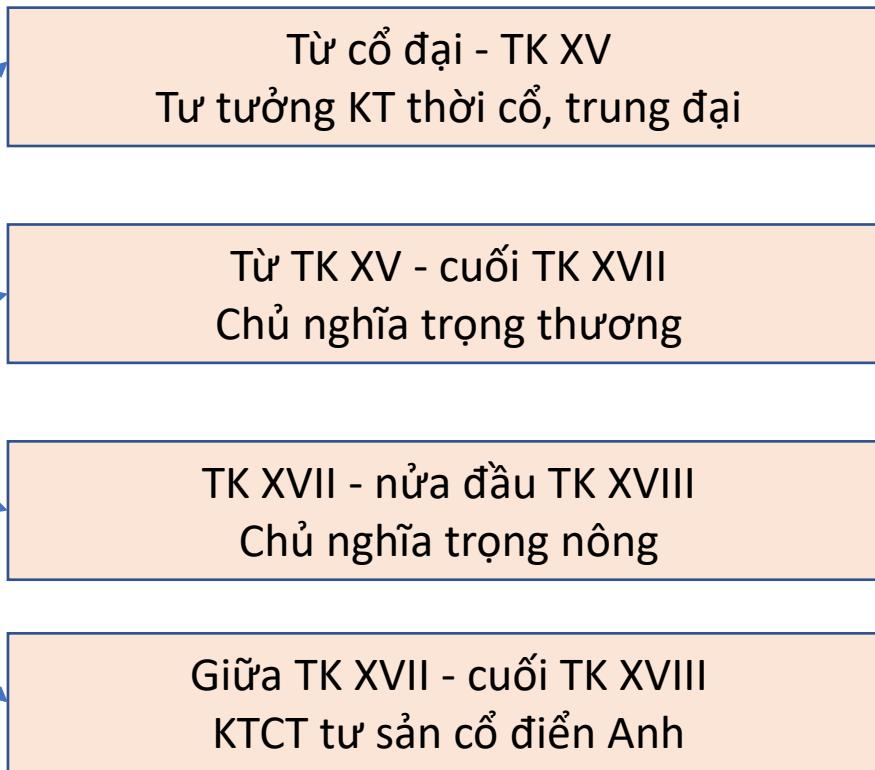

Giai đoạn 1: Từ thời cổ đại
đến cuối TK XVIII

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

GĐ 1: Từ thời kỳ cổ đại đến cuối TK XVIII

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 1: Từ thời cổ đại đến cuối thế kỷ XVIII

Thời kỳ cổ đại, trung đại đến TK XV

Chỉ xuất hiện một số ít tư tưởng kinh tế, chưa tạo được tiền đề cho sự xuất hiện mang tính chất chín muồi các lý luận về kinh tế

Nguyên nhân: Trình độ phát triển của các nền sản xuất không cao

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 1: Từ thời cổ đại đến cuối thế kỷ XVIII

Chủ nghĩa trọng thương
(Từ TK XV đến TK XVII)

Là hệ thống lý luận KTCT đầu tiên, nghiên cứu về nền sản xuất tư bản chủ nghĩa

Chủ nghĩa trọng thương coi trọng vai trò của hoạt động thương mại

Chủ nghĩa Trọng thương (Từ TK XV đến TK XVII)

Vì sao vai trò của hoạt động thương mại được xem trọng?

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 1: Từ thời cổ đại đến cuối thế kỷ XVIII

Chủ nghĩa trọng nông
(TK XVII - XVIII ở Pháp)

Hệ thống lý luận KTCT nhấn mạnh vai trò của sản xuất nông nghiệp

Coi trọng sở hữu tư nhân và tự do kinh tế

Chủ nghĩa Trọng nông

Vì sao chủ nghĩa trọng nông xuất hiện ở Pháp?

J.B. Colbert
(1619-1693)

LƯU THÔNG

SẢN XUẤT

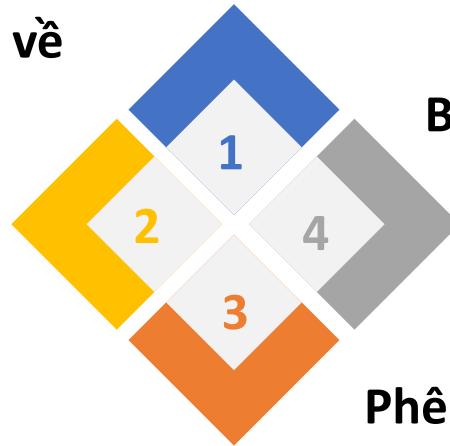
“Chỉ có của cải của dân cư ở nông thôn mới đẻ ra của cải”, “nông dân nghèo thì xứ sở cũng nghèo”

ĐẶC ĐIỂM CỦA CHỦ NGHĨA TRỌNG NÔNG

Lĩnh vực nghiên cứu là sản xuất nông nghiệp, đưa ra lý thuyết về sản phẩm thuần túy

Thừa nhận nguyên tắc trao đổi ngang giá

Bảo vệ tư tưởng tự do kinh tế

Phê phán chủ nghĩa trọng thương đã đánh giá cao vai trò của tiền

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 1: Từ thời cổ đại đến cuối thế kỷ XVIII

KINH TẾ CHÍNH TRỊ TƯ SẢN CỔ ĐIỂN ANH

Lao động là nguồn gốc của giàu có -> muốn làm giàu phải bóc lột lao động

Sự giải thích về của cải của CN trọng thương không còn đủ thuyết phục

Các công trường thủ công TBCN
ra đời ngày càng nhiều

Cuối TK XVII, sau khi tích lũy được
khối lượng tiền tệ lớn, giai cấp tư
sản tập trung vào sản xuất

ĐẶC ĐIỂM CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ TƯ SẢN CỔ ĐIỂN ANH

Một là,

Chuyển đổi tương nghiên cứu từ lĩnh vực lưu thông sang sản xuất

Hai là,

Xây dựng một hệ thống các phạm trù và quy luật của nền kinh tế thị trường

Ba là,

Üng hộ tư tưởng tự do kinh tế, chống lại sự can thiệp của nhà nước vào kinh tế

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 1: Từ thời cổ đại đến cuối thế kỷ XVIII

Một số tác giả tiêu biểu của KTCT tư sản cổ điển Anh

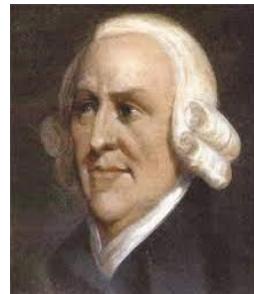
W.Petty
(1623 - 1687)

Chá đẻ của KTCT học

A.Smith
(1723 - 1790)

Bàn tay vô hình

D.Ricardo
(1772 - 1823)

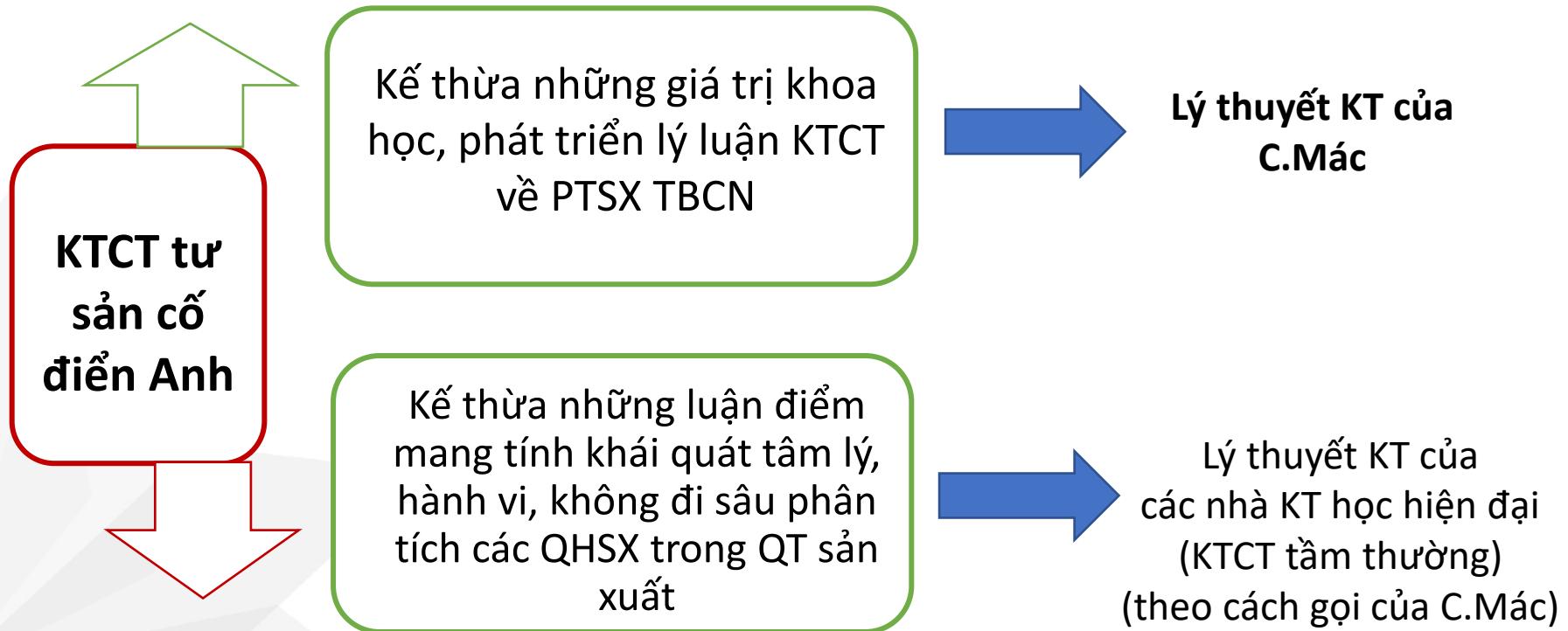
Đỉnh cao của KTCT tư sản cổ điển

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 2: Từ sau thế kỷ XVIII đến nay

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 2:
Từ sau
TK XVIII
đến nay

Kinh tế chính trị của C.Mác

Kinh tế chính trị tầm thường

Chủ nghĩa xã hội không tưởng
về kinh tế

KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Ra đời vào những năm 40 của TK XIX

Kế thừa và phát triển những giá trị khoa học của KTCT
trước đó, mà trực tiếp là KTCT tư sản cổ điển Anh

Trình bày một cách KH chỉnh thể các phạm trù cơ bản của nền KTT
T cùng các quy luật kinh tế cơ bản cũng như các QHSX
giữa các giai cấp trong nền KTTT dưới bối cảnh nền SX TBCN

Lênin bổ sung những đặc điểm kinh tế của CNTB giai đoạn
cuối TK XIX, những vấn đề KTCT cơ bản của TKQĐ lên CNXH

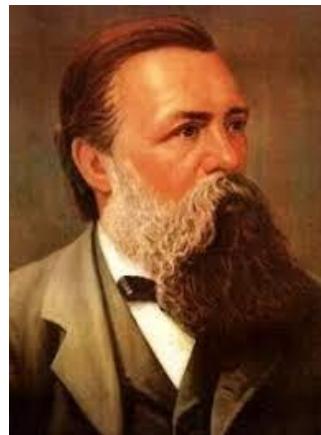
1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 2: Từ sau thế kỷ XVIII đến nay

TÁC GIẢ CỦA
KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Karl Marx
(1818 - 1883)

Friedrich Engels
(1820 - 1895)

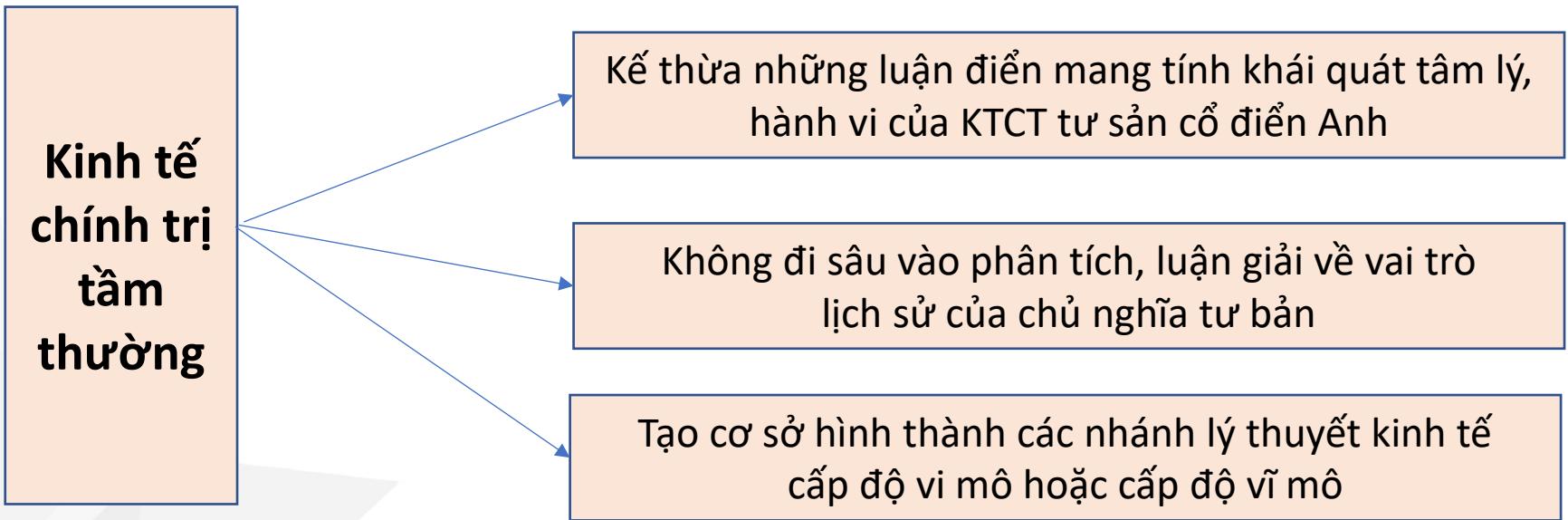

Vladimir Ilich Lenin
(1870 - 1924)

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

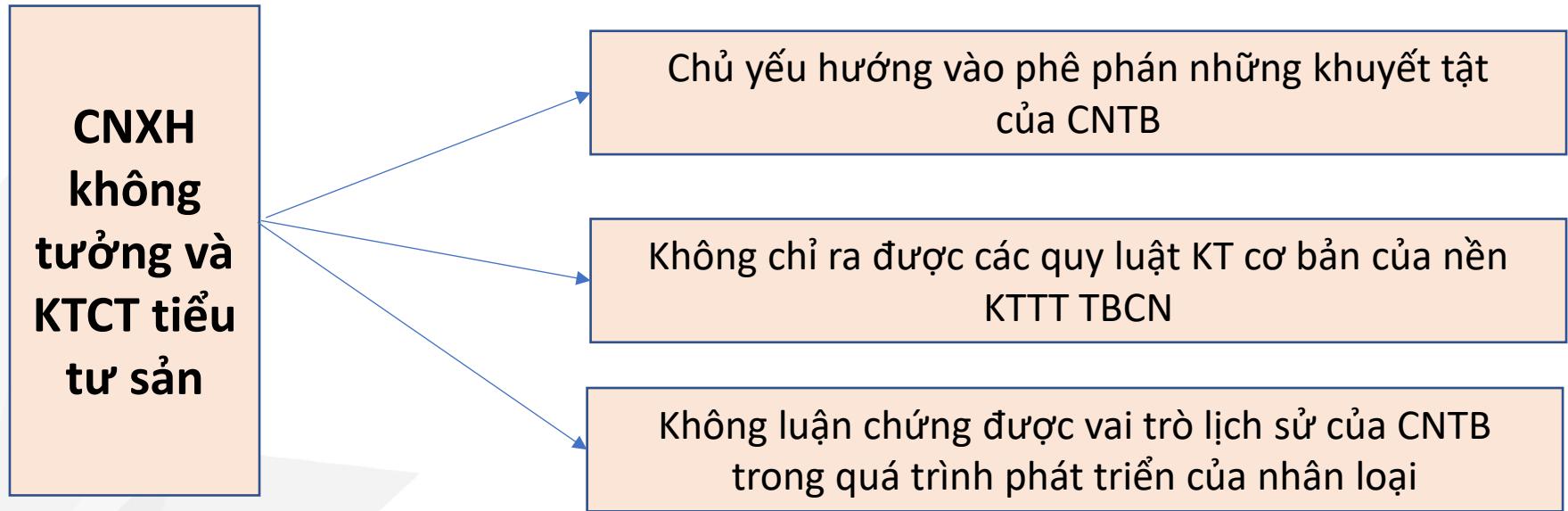
Giai đoạn 2: Từ sau TK XVIII đến nay

1.1. KHÁI QUÁT SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

Giai đoạn 2: Từ sau TK XVIII đến nay

Như vậy,

KTCT là môn khoa học KT có mục đích nghiên cứu là tìm ra các quy luật chi phối sự vận động của các hiện tượng và quá trình hoạt động kinh tế của con người tương ứng với những trình độ PT nhất định của xã hội

KTCT Mác - Lênin là một trong những dòng lý thuyết KTCT nằm trong dòng chảy phát triển tư tưởng kinh tế của nhân loại, trên cơ sở kế thừa và phát triển những giá trị khoa học của KTCT trước đó, trực tiếp là KTCT tư sản cổ điển Anh, KTCT Mác - Lênin có quá trình phát triển liên tục kể từ giữa TK XIX đến nay

**Đối tượng
nghiên
cứu của
khoa học
KTCT
trước Mác**

1.2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU CỦA KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC - LÊNIN

1.2.1. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU CỦA KTCT MÁC - LÊNIN

KTCT nghiên cứu các quan hệ sản xuất và trao đổi trong PTSX mà các quan hệ đó hình thành và phát triển

THEO NGHĨA HẸP

KTCT nghiên cứu quan hệ sản xuất và trao đổi trong PTSX nhất định

BỘ TƯ BẢN n/c các QHSX và TD củ
a PTSX TBCN và tìm ra QL
vận động KT của XH TBCN

THEO NGHĨA RỘNG

KTCT là khoa học về những quy luật chi
phối sự sản xuất vật chất và sự trao đổi
những TLSH vật chất trong XH loài người
Ph. Ăngghen

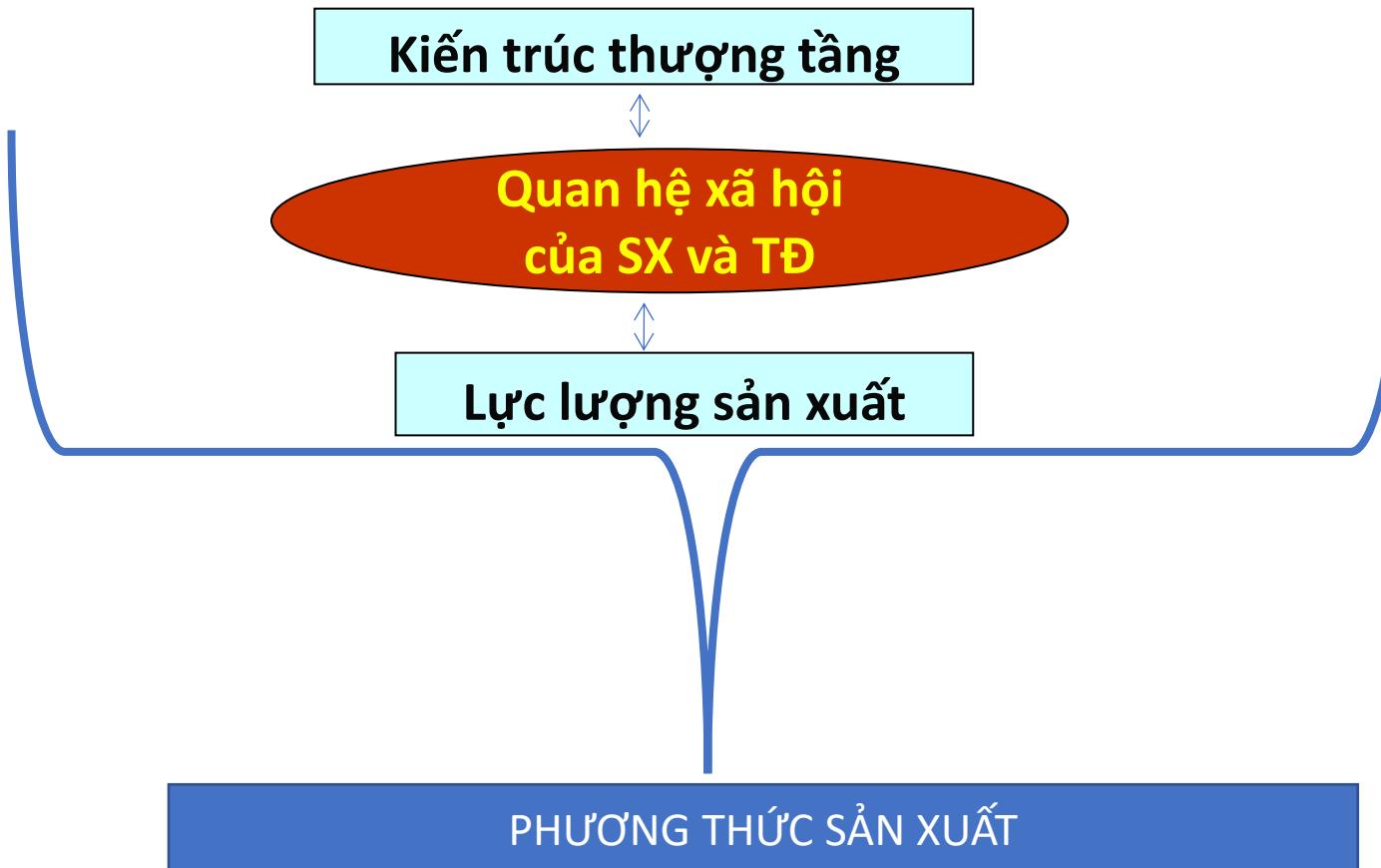

KHÔNG CÓ 1 BỘ MÔN KTCT DUY NHẤT CHO TẤT CẢ
CÁC NƯỚC VÀ MỌI THỜI ĐẠI KT

**KTCT không n/c kỹ thuật của sự SX và TD mà n/c hệ thống QH
xã hội của SX và TD**

1.2.1. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU CỦA KTCT MÁC - LÊNIN

MỤC ĐÍCH NGHIÊN CỨU CỦA KTCT MÁC - LÊNIN

1.2.1. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU CỦA KTCT MÁC - LÊNIN

QUY LUẬT là mối liên hệ bản chất, tất yếu và lặp lại giữa các mặt, các yếu tố, các thuộc tính bên trong mỗi sự vật, hay giữa các sự vật, hiện tượng với nhau

QUY LUẬT KINH TẾ là những mối liên hệ bản chất, tất yếu và lặp lại của các hiện tượng, các quá trình kinh tế

CHÍNH SÁCH KINH TẾ là tổng thể các biện pháp của nhà nước nhằm đạt được một hay nhiều mục tiêu kinh tế trong một khoảng thời gian nhất định

Quy luật kinh tế	Chính sách kinh tế
<ul style="list-style-type: none"> - KN: Phản ánh những mối liên hệ tất yếu, bản chất, thường xuyên lặp đi, lặp lại của các hiện tượng và quá trình KT - Tính chất: <ul style="list-style-type: none"> + Hoạt động khách quan + Là quy luật xã hội, chỉ phát sinh tác dụng thông qua hoạt động KT của con người. + Phần lớn là có tính lịch sử, chỉ tồn tại trong những điều kiện KT nhất định 	<ul style="list-style-type: none"> - KN: Là tổng thể các biện pháp KT của NN nhằm tác động vào các ngành KT theo những mục tiêu và trong những thời gian nhất định - Tính chất: <ul style="list-style-type: none"> + Là kết quả của hoạt động chủ quan + Là sự nhận thức và vận dụng các QLKT + Hiệu quả của CSKT phụ thuộc vào trình độ nhận thức và vận dụng QLKT

2.2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU CỦA KTCT MÁC - LÊNIN

Biện chứng
duy vật

Trừu tượng
hóa khoa học

Lịch sử
và logic

1.3. CHỨC NĂNG CỦA KTCT MÁC - LÊNIN

1.3.1. Chức năng nhận thức

1.3.2. Chức năng tư tưởng

1.3.3. Chức năng thực tiễn

1.3.4. Chức năng phương pháp luận

1.3.1. CHỨC NĂNG NHẬN THỨC

- Nhận thức được các phạm trù quy, luật kinh tế khách quan
- Nhận thức được các hiện tượng, các quá trình kinh tế
- Nhận thức được xu thế vận động triển vọng phát triển của nền kinh tế

1.3.2. CHỨC NĂNG THỰC TIỄN

Người lao động

Điều chỉnh hành vi cá nhân trong sản xuất và tiêu dùng

Người quản trị lao động

Đưa ra quyết định quản lý dựa trên quy luật khách quan và hài hòa lợi ích

Người quản trị quốc gia

Hoạch định và điều chỉnh chính sách dựa trên quy luật khách quan

TAO ĐỘNG LỰC CHO PHÁT TRIỂN

1.3.3. CHỨC NĂNG TƯ TƯỞNG

- Tư tưởng yêu tự do, yêu chuộng hòa bình
- Tin tưởng và phấn đấu vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh
- Tin tưởng, phấn đấu vì một xã hội tốt đẹp, giải phóng con người, xóa bỏ áp bức, bất công

1.3.4. CHỨC NĂNG PHƯƠNG PHÁP LUẬN

Các phạm trù

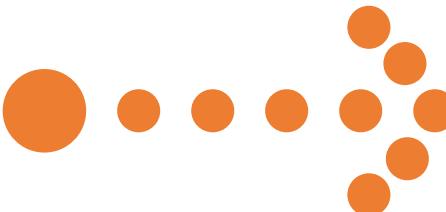
Các quy luật

Các phương pháp

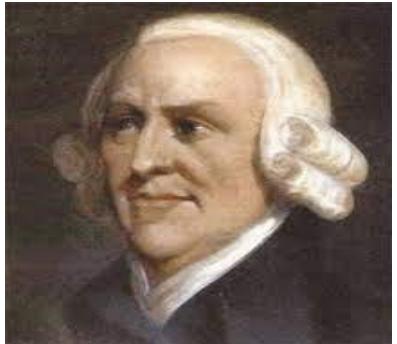

Là nền tảng
lý luận cho
học tập các
môn khoa
học chuyên
ngành

Kinh tế chính trị là một ngành khoa học gắn với chính khách hay nhà lập pháp hướng tới hai mục tiêu. Thứ nhất là tạo nguồn thu nhập dồi dào và sinh kế phong phú cho người dân, hay chính xác hơn là tạo điều kiện để người dân tự tạo thu nhập và sinh kế cho bản thân mình. Thứ hai, là tạo khả năng có được nguồn ngân sách đầy đủ cho nhà nước hay toàn bộ nhân dân để thực hiện nhiệm vụ công. Kinh tế chính trị hướng tới làm cho cả người dân cũng như quốc gia trở nên giàu có

Nguồn: Adam Smith (1776) : Tìm hiểu về bản chất và nguồn gốc của cải của các quốc gia

**Adam Smith
(1723 - 1790)**

Lý thuyết “Bàn tay vô hình”

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC GIAO THÔNG VẬN TẢI
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

ĐỀ THI KẾT THÚC HỌC PHẦN

Tên học phần: Kinh tế chính trị Mác - Lê nin

Mã đề thi : 010

Mã học phần : 005106 Số TC : 02

Họ và tên SV : .....

Thời gian : 60 phút Hệ : Đại học

Mã sinh viên : .....

Phó Viện trưởng : TS Nguyễn Minh Tuấn

Chữ ký

Câu 1 (5 điểm):

Giải thích tại sao quá trình tích lũy tư bản có tính hai mặt, một mặt thể hiện sự tích lũy giàu sang về phía giai cấp tư sản, và mặt khác tích lũy sự bần cùng về phía giai cấp vô sản? Theo anh, chị làm thế nào để hạn chế tính hai mặt của quá trình tích lũy tư bản?

Câu 2 (5 điểm):

Tại sao Việt Nam phải giữ vững độc lập tự chủ trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế? Liên hệ Việt Nam hiện nay cần làm gì để xây dựng nền kinh tế độc lập tự chủ??

Thí sinh lưu ý:

- Thí sinh được phép sử dụng tài liệu
- Ghi số của đề thi vào bài làm, nộp kèm theo bài làm trước khi rời phòng thi.
- Cán bộ coi thi không được giải thích đề thi.